

RUSYA

2022

www.selcukticaretodasi.org.tr

GENEL BİLGİLER

COĞRAFİ KONUM

17 milyon kilometrekareyi aşan alanı ile dünyanın en büyük yüzölçümüne sahip ülkesi olan Rusya, 11 farklı zaman dilimine bölünmüştür. Asya'nın kuzeyinde Kuzey Pasifik Okyanusu ve Avrupa arasında Kuzey Buz Denizine uzanan ülke, 14 ülkeyle sınır komşusudur. Bu ülkeler ve sınır uzunlukları şöyledir: Azerbaycan 284 km, Beyaz Rusya 959 km, Çin (güneydoğu) 3.605 km, Çin (güney) 40 km, Estonya 290 km, Finlandiya 1.313 km, Gürcistan 723 km, Kazakistan 6.846 km, Kuzey Kore 17,5 km, Letonya 292 km, Litvanya (Kaliningrad Oblast) 227 km, Moğolistan 3.441 km, Norveç 196 km, Polonya (Kaliningrad Oblast) 432 km, Ukrayna 1.576 km. Ülkedeki Ural dağlarının batısında bulunan alan Avrupa kıtası içinde sayılmaktadır.

Geneli itibarı ile ılıman iklim kuşağında yer alan Rusya, Karadeniz kıyılarında görülen subtropikal iklimden, yıllık sıcaklık farkının 80°C'ye vardığı Güney Sibirya'daki sert karasal iklime ve kuzeydeki kutup iklimine kadar değişen bir iklim mozağine sahiptir. Ülkenin kuzeyi Arktik kuşağında bulunurken, güneyde Karadeniz kıyılarında subtropikal iklim özellikleri görülmektedir. Doğu Sibirya karasal iklimin etkisi altındayken, Rusya'nın uzak doğusu muson yağmurları nedeniyle yıllık 1.000 mm yağış almaktadır.

Rusya Federasyonu topraklarının dörtte üçü düz ovalıktır. Orta Sibirya ve Uzak Doğuda sıradağlar bulunmaktadır. Doğu Avrupa düzlüğü Urallar'a, Batı Sibirya düzlüğü Altay Dağları'na kadar devam etmektedir. Hazar kıyılarında ise, çoğu yerde yükseklik deniz seviyesinin altında seyretmektedir.

Başkent Moskova'da en sıcak ay Temmuz olup, en düşük ve en yüksek sıcaklık değerleri Temmuz ayında ortalama 13-23 °C'dir. Kentteki en soğuk ay olan Ocak ayında ise ortalama sıcaklıklar en düşük -16 °C ve en yüksek -9 °C'dir. En yağışlı ay Temmuz ayı olup, en az yağış görülen ay ise Mart'tır.

SİYASİ VE İDARİ YAPI

Rusya, iki parlamentolu başkanlık sistemiyle idare edilen, kendi anayasaları ile yasama ve yürütme organlarına sahip 21 cumhuriyet, 9 eyalet (Kray), 46 bölge (Oblast), 2 federal statüye sahip şehir (Moskova ve St. Petersburg) ve 5 özerk bölgeden (Avtonomnaya Oblast / Avtonomniy Okrug) oluşan, 83 idari birimli bir federasyondur. Bu anayasaların Rusya Federasyonu Anayasası'na uyumlu olması ve onunla çelişmemesi gerekmektedir.

Ülkeyi devlet başkanı yönetir. Başbakan başkanlığındaki hükümet de yürütme yetkisine sahiptir. Yasama yetkisi ise, Duma (Federal Meclis'in alt kanadı) ve Federasyon Kurulu'ndan (Federal Meclis'in üst kanadı) oluşan Federal Meclis'e aittir.

Anayasa uyarınca yürütme erkinin başı konumundaki Devlet Başkanı, altı yılda bir halk tarafından seçilmektedir. RF'de son Devlet Başkanlığı seçimleri 18 Mart 2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Başbakan, anayasa gereğince Devlet Başkanı tarafından atanmakta ve yine Devlet Başkanının onayını alarak hükümeti oluşturmaktadır. Hükümetin göreve başlaması için Başbakanın Duma'dan güvenoyu alması gerekmektedir.

DOĞAL KAYNAKLAR

Rusya, zengin doğal gaz ve petrol kaynaklarının yanı sıra, kömür, alüminyum, bakır, demir, elmas, altın, gümüş maden kaynakları ve ormancılık ürünleri ile dünya ham madde ihracatında önde gelen ülkelerden biridir. Ülkenin sahip olduğu doğal kaynakların üretimi Sovyetler Birliği'nin dağılmasından bu yana artış göstermiştir. Ayrıca dışa bağımlılığın azaltılmasına yönelik alanlarda verimlilik artmış olup, çevre kirliliği konusundaki önlemler de artırılmıştır. Ancak Sovyet döneminin hızlı sanayileşme sürecinden miras kalan çevre problemleri görüldüğünden daha fazla sorun teşkil etmektedir. Başlıca sanayi bölgelerindeki hava ve su kirliliği, tarımsal alanların azalması ve toprak verimliliğindeki düşüş, ormanların özellikle Sovyet dönemi süresince yok edilmesi başlıca çevre sorunlarıdır.

2018 yılında 11 milyon varil/gün'lük ham petrol üretimi yapan Rusya Federasyonu, 2019 yılı itibarıyla sahip olduğu 80 milyar varil kanıtlanmış ham petrol rezervi ile 69 ülke arasında %5 pay ile 8. sırada yer almaktadır. 2015 yılı itibarıyla 23 trilyon feet³ 'lük doğalgaz üretimi yapan ülke, 2019 yılı itibarıyla 2 katrilyon feet³ kanıtlanmış doğalgaz rezervine sahiptir.

GENEL EKONOMİK DURUM

Rusya Federasyonu, büyük bir ekonomik gücün temeli olan doğal kaynaklara ve insan gücüne sahip dünyadaki belli başlı ülkelerden biri konumundadır. Rusya'nın sahip olduğu zengin doğal kaynak rezervleri ülke için büyük bir şans olmakla beraber ülke ekonomisi açısından bazı sakıncaları da beraberinde getirmektedir. Son 10 yıllık süreçte dalgalı seyreden petrol fiyatlarının ülkenin büyüme oranlarını da doğrudan etkilediği düşünülmektedir. Ancak yapılan bilimsel çalışmalar uzun vadeli büyüme ve ekonomideki doğal kaynaklara bağımlılık arasında negatif bir korelasyon olduğunu ortaya koymaktadır.

Merkezi planlama ve sahip olduğu zengin kaynaklar nedeni ile Rusya'da sanayi sektörü ağır sanayi yönünde gelişmiştir. Yakıt, enerji ve metalürji üretimi toplam sınai üretimin %35'ten fazlasını oluşturmaktadır. Elektrik ve gıda üretiminin sınai üretimdeki payının yaklaşık %25 olduğu göz önünde bulundurulduğunda ileri teknoloji ve tüketim malları üretiminin Rus ekonomisinde çok küçük bir payı olduğu ortaya çıkmaktadır. Tekstil sektörünü de kapsayan hafif sanayinin de sınai üretimdeki payı çok cüzi düzeydedir.

Ekonomi büyük ölçekli sınai işletmelerin hâkimiyetindedir. KOBİ'lerin GSYİH'den aldıkları pay, yalnızca %10-15 civarındadır. Bu oran, genellikle gelişmiş pazar ekonomilerinde ve geçiş ekonomilerinde %50 civarında veya daha da üzerindedir. Küçük ölçekli işletmelerin ekonomide yeterince rol alamamasının en önemli nedenlerinden biri yoğun vergi uygulamaları ve karmaşık hukuki düzenlemelerdir.

Ülkenin geniş yüzölçümü emek, doğal kaynaklar ve iş merkezleri arasında büyük mesafelere neden olduğu için ekonomik olarak bir dezavantaj oluşturmaktadır. Ülkedeki nehirlerin çoğunluğu doğu-batı yönünde değil, kuzey-güney yönünde akmaktadır. Bu nedenle denize ulaşım çok zordur. Bu nedenlerle ülkedeki taşımacılık maliyetleri uluslararası ortalama maliyetlerin yaklaşık 3 katı kadar yüksektir.

Sanayi Moskova, St. Petersburg, Yekaterinburg ve Nizhny Novgorod kentlerinde yoğunlaşmıştır. Bu büyük kentler geçiş sürecini diğer kentlere göre daha iyi yönetmiş, üretimde çeşitlilik sağlamıştır. Tomsk ve Novosibirsk gibi daha küçük kentler Sovyet rejimi tarafından yaratılan sanayi merkezleridir. Sibirya ve ülkenin en doğusundaki bölgeler hala sanayileşmemiş durumdadır. Bu bölgeler ham madde ve enerji üssü konumundadır.

Rusya'nın ekonomik görünümü, Ukrayna krizi nedeni ile uygulamaya konulan uluslararası yaptırımların olumsuz etkilerinin yapısal olumsuzluklar ile bir araya gelmesi ile birlikte kötüye gitmiştir. Düşen petrol fiyatları ve hızlı sermaye çıkışları rublenin devalüasyonuna sebep olmuş, netice olarak enflasyon yükselmiş ve zincirleme etki ile hane halkı tüketimi de gerilemiştir.

IMF verilerine göre, enerji sektörünün kırılganlığı (petrol fiyatlarındaki dalgalanma) ve küresel salgın (COVID-19) kaynaklı iç talep düşüşüne bağlı olarak Rusya ekonomisi 2020 yılında %2,7 oranında daralma yaşamıştır. GSYİH 2021 yılında %4,7 oranında artmış, ancak Ukrayna'da yaşanan çatışma ve Rusya'ya uygulanan yaptırımlar neticesinde, ülke ekonomisinin 2022 yılında %3,4 küçülmesi beklenmektedir. Ülkede kişi başına düşen GSYİH ise 2021 yılında 12.219 ABD doları (cari fiyatlara göre) olarak gerçekleşmiştir. Cari fiyatlara göre kişi başına düşen GSYİH'nin 2022 yılında 14.665 dolara, 2023 yılında ise 14.705 dolara yükselmesi beklenmektedir. GSYİH 2021 yılında cari fiyatlara göre %19,7 oranında artarak 1,78 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Cari fiyatlara göre 2022 yılında 2,13 trilyon dolar, 2023 yılında ise 2,14 trilyon dolar olması beklenmektedir.

2021 yılında %6,7 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2022 yılında %13,8 ve 2023 yılında ise %5,0 olacağı tahmin edilmektedir. Cari ödemeler dengesinin GSYİH'ye oranı 2021 yılında %6,9 olarak gerçekleşmiş, 2022 yılında %12,2 ve 2023 yılında ise %11,1 oranında fazla vermesi beklenmektedir. 2021 yılında ülkedeki işsiz sayısının toplam iş gücüne oranı %4,8 olarak gerçekleşmiş olup, bu oranın 2022 yılında %4,0 ve 2023 yılında ise %4,3 olacağı tahmin edilmektedir.

DIŞ TİCARET

GENEL DURUM

* 1000 Dolar	2018	2019	2020	2021	2022*
İhracat	449.347.157	422.777.167	337.105.352	492.314.339	565.168.039
İthalat	238.151.375	243.780.553	231.667.985	293.501.672	194.393.468
Hacim	687.498.532	666.557.720	568.773.337	785.816.011	759.561.507
Denge	211.195.782	178.996.614	105.437.367	198.812.667	370.774.571

*: TradeMap Mirror Data

BAŞLICA ÜRÜNLER İTİBARI İLE DIŞ TİCARET

İHRAÇ ETTİĞİ ÜRÜNLER * 1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022*	%
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar Ve Bunların Damıtılmasından Elde Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler; Mineral Mumlar	141.918.220	212.417.990	386.960.731	68,47%
72	Demir Ve Çelik	16.006.086	28.888.981	23.535.715	4,16%
31	Gübreler	6.995.406	12.494.548	20.651.723	3,65%
71	Tabii Veya Kültür İnciler, Kıymetli Veya Yarı Kıymetli Taşlar, Kıymetli Metaller, Kıymetli Metallerle Kaplama Metaller Ve Bunlardan Mamul Eşya; Taklit Mücevherci Eşyası; Metal Paralar	30.360.379	31.589.083	18.487.776	3,27%
76	Alüminyum Ve Alüminyumdan Eşya	5.463.661	8.667.438	10.226.786	1,81%
44	Ağaç Ve Ahşap Eşya; Odun Kömürü	8.196.109	11.748.518	9.209.552	1,63%
10	Hububat	9.340.483	9.174.107	8.133.015	1,44%
03	Balıklar, Kabuklu Hayvanlar, Yumuşakçalar Ve Suda Yaşayan Diğer Omurgasız Hayvanlar	4.639.559	5.854.362	7.840.121	1,39%
74	Bakır Ve Bakırdan Eşya	5.646.653	5.982.088	7.354.405	1,30%
28	Anorganik Kimyasallar; Kıymetli Metallerin, Radyoaktif Elementlerin; Nadir Toprak Metallerinin Ve İzotoplarının Organik Veya Anorganik Bileşikler	2.670.363	3.967.149	6.251.851	1,11%
	DİĞERLERİ	105.868.434	161.530.075	66.516.317	11,77%
	TOPLAM	337.105.353	492.314.339	565.167.992	

*: TradeMap Mirror Data

İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER *1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022*	%
84	Nükleer Reaktörler, Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar Ve Aletler; Bunların Aksam Ve Parçaları	43.132.887	54.380.983	34.816.537	17,91%
85	Elektrikli Makina Ve Cihazlar Ve Bunların Aksam Ve Parçaları; Ses Kaydetmeye Ve Kaydedilen Sesi Tekrar Vermeye Mahsus Cihazlar; Televizyon Görüntü Ve Seslerinin Kaydedilmesine Ve Kaydedilen Görüntü Ve Sesin Tekrar Verilmesine Mahsus	30.210.274	36.844.463	20.935.345	10,77%

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022*	%
	Cihazlar Ve Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı				
87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktörler, Bisikletler, Motosikletler Ve Diğer Kara Taşıtları; Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	18.414.172	26.788.687	14.473.171	7,45%
30	Eczacılık Ürünleri	10.806.628	13.779.230	13.812.559	7,11%
39	Plastikler Ve Mamulleri	9.338.339	12.625.001	8.730.926	4,49%
90	Optik Alet Ve Cihazlar, Fotoğraf, Sinema, Ölçü, Kontrol, Ayar Alet Ve Cihazları, Tıbbi Veya Cerrahi Alet Ve Cihazlar; Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	8.110.034	8.678.086	6.691.101	3,44%
29	Organik Kimyasal Ürünler	4.571.544	5.852.126	5.556.419	2,86%
08	Yenilen Meyveler Ve Yenilen Sert Kabuklu Meyveler; Turunçgillerin Ve Kavunların Ve Karpuzların Kabukları	5.188.948	5.443.583	4.496.975	2,31%
73	Demir Veya Çelikten Eşya	5.626.758	6.449.444	4.265.646	2,19%
72	Demir Ve Çelik	3.726.934	5.925.008	3.476.205	1,79%
28	Anorganik Kimyasallar; Kıymetli Metallerin, Radyoaktif Elementlerin; Nadir Toprak Metallerinin Ve İzotoplarının Organik Veya Anorganik Bileşikleri	3.070.080	3.101.270	3.432.682	1,77%
38	Muhtelif Kimyasal Ürünler	3.473.618	3.862.931	3.337.982	1,72%
64	Ayakkabılar, Getrler, Tozluklar Ve Benzeri Eşya; Bunların Aksamı	2.887.266	3.655.911	3.274.246	1,68%
61	Örme veya Kroşe Giyim Eşyası ve Aksesuarı	3.047.305	4.018.820	3.124.107	1,61%
40	Kauçuk ve Mamulleri	3.615.535	4.837.300	2.884.260	1,48%
33	Uçucu Yağlar Ve Rezinoitler; Parfümeri, Kozmetik Veya Tuvalet Müstahzarları	2.965.390	3.731.799	2.653.826	1,37%
62	Örülmemiş veya Kroşe Olmayan Giyim Eşyası ve Aksesuarı	3.866.214	3.933.832	2.457.510	1,26%
94	Mobilyalar, Tıpta Veya Cerrahide Kullanılan Mobilyalar, Yatak Takımları Ve Benzeri Doldurulmuş Eşya; Tarifenin Başka Yerinde Belirtilmeyen Veya Yer Almayan Aydınlatma Cihazları; Reklam Lambaları, Işıklı Tabelalar, Işıklı İsim Plakaları Ve Benzerleri; Prefabrik Yapılar	2.790.367	3.886.075	2.360.580	1,21%
22	Meşrubat, Alkollü İçkiler Ve Sirke	2.829.412	3.358.975	2.240.719	1,15%
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar Ve Bunların Damıtılmasından Elde Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler; Mineral Mumlar	1.699.290	2.279.023	2.218.371	1,14%
48	Kağıt Ve Karton; Kağıt Hamurundan, Kağıttan Veya Kartondan Eşya	2.306.417	2.704.140	2.028.247	1,04%
12	Yağlı Tohum Ve Meyveler; Muhtelif Tane, Tohum Ve Meyveler; Sanayiide Ve Tıpta Kullanılan Bitkiler; Saman Ve Kaba Yem	1.872.341	2.346.056	2.003.339	1,03%
	Diğerleri	58.118.231	75.018.927	45.122.686	23,21%
	TOPLAM	231.667.984	293.501.670	194.393.439	

*: TradeMap Mirror Data

BAŞLICA ÜLKELER İTİBARIYLA DIŞ TİCARET

İHRACAT YAPTIĞI ÜLKELER *1000 DOLAR

Ülkeler	2020	2021	2022*	%
Çin	57.114.667	78.142.344	114.148.971	20,20%
Türkiye	17.829.236	28.959.030	58.853.499	10,41%
Hindistan	5.937.619	8.695.038	40.628.245	7,19%
İtalya	10.336.950	22.052.574	30.718.451	5,44%
Almanya	17.441.765	27.322.282	30.301.291	5,36%
Hollanda	10.821.468	21.904.162	23.348.465	4,13%
Kazakistan	13.300.217	17.605.534	17.342.678	3,07%
Polonya	11.520.667	20.114.279	16.653.277	2,95%
Fransa	6.513.564	11.973.927	16.528.741	2,92%
ABD	17.771.592	30.700.533	15.071.129	2,67%
Japonya	10.737.751	14.144.775	14.997.745	2,65%
Güney Kore	10.622.976	17.352.293	14.817.362	2,62%
Belçika	6.645.151	9.227.157	13.517.787	2,39%
Çek Cumhuriyeti	2.941.822	6.998.958	11.366.054	2,01%
Yunanistan	3.336.072	5.088.642	9.825.128	1,74%
Macaristan	2.589.051	4.269.443	9.643.141	1,71%
Slovakya	3.895.687	6.587.112	8.628.324	1,53%
İspanya	2.938.055	7.136.221	8.022.838	1,42%
Brezilya	2.747.251	5.698.759	7.852.300	1,39%
Birleşik Krallık	24.443.276	24.849.145	6.766.920	1,20%
Finlandiya	6.675.076	10.051.971	6.533.125	1,16%
Bulgaristan	2.140.699	3.523.949	6.289.117	1,11%
Özbekistan	4.079.758	5.331.691	6.053.274	1,07%
Romanya	2.062.560	5.623.563	5.759.462	1,02%
DİĞERLERİ	76.488.038	101.202.611	71.500.715	12,65%
TOPLAM	330.930.968	494.555.993	565.168.039	

*: TradeMap Mirror Data

İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER *1000 DOLAR

Ülkeler	2020	2021	2022*	%
Çin	50.504.392	67.550.055	76.122.649	39,16%
Almanya	26.381.600	31.484.334	15.523.310	7,99%
Türkiye	4.506.813	5.775.897	9.343.472	4,81%
Kazakistan	4.899.450	7.018.746	8.780.725	4,52%
İtalya	8.081.698	9.072.296	6.646.331	3,42%
Güney Kore	6.900.295	9.982.575	6.328.173	3,26%
Polonya	7.607.580	8.789.388	4.818.832	2,48%
Japonya	5.882.395	7.860.721	4.639.548	2,39%
Hollanda	6.895.970	7.826.001	3.950.369	2,03%
Belçika	4.442.816	5.176.569	3.819.844	1,97%
Fransa	5.883.206	7.602.582	3.242.573	1,67%
İsviçre	2.990.591	3.689.991	3.178.750	1,64%
Hindistan	2.559.258	3.334.264	2.927.176	1,51%
Litvanya	4.384.439	4.415.952	2.880.285	1,48%

Ülkeler	2020	2021	2022*	%
Özbekistan	1.161.766	1.703.536	2.599.858	1,34%
Hong Kong, Çin	3.759.862	4.982.205	2.386.558	1,23%
Ermenistan	659.106	793.870	2.365.199	1,22%
Finlandiya	3.416.376	4.361.439	2.181.100	1,12%
Brezilya	1.523.730	1.587.205	1.973.629	1,02%
Avusturya	2.418.759	2.361.219	1.936.716	1,00%
DİĞERLERİ	60.246.524	70.486.228	28.748.371	14,79%
TOPLAM	215.106.626	265.855.073	194.393.468	

*: TradeMap Mirror Data

TÜRKİYE İLE TİCARET

GENEL DURUM

*1000 Dolar	2018	2019	2020	2021	2022
İhracat	3.399.827	4.153.202	4.506.813	5.775.897	9.343.472
İthalat	21.989.574	23.116.867	17.829.236	28.959.030	58.853.499
Hacim	25.389.401	27.270.069	22.336.049	34.734.927	68.196.971
Denge	-18.589.747	-18.963.665	-13.322.423	-23.183.133	-49.510.027

TÜRKİYE'NİN İHRAÇ ETTİĞİ ÜRÜNLER *1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022	%
84	Nükleer Reaktörler, Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar Ve Aletler; Bunların Aksam Ve Parçaları	618.508	836.579	1.631.285	17,46%
08	Yenilen Meyveler Ve Yenilen Sert Kabuklu Meyveler; Turunçgillerin Ve Kavunların Ve Karpuzların Kabukları	880.772	917.595	1.076.204	11,52%
39	Plastikler Ve Mamulleri	186.378	251.018	643.032	6,88%
85	Elektrikli Makina Ve Cihazlar Ve Bunların Aksam Ve Parçaları; Ses Kaydetmeye Ve Kaydedilen Sesi Tekrar Vermeye Mahsus Cihazlar; Televizyon Görüntü Ve Seslerinin Kaydedilmesine Ve Kaydedilen Görüntü Ve Sesin Tekrar Verilmesine Mahsus Cihazlar Ve Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	200.289	253.734	559.213	5,99%
87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktörler, Bisikletler, Motosikletler Ve Diğer Kara Taşıtları; Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	350.065	488.001	487.719	5,22%
03	Balıklar, Kabuklu Hayvanlar, Yumuşakçalar Ve Suda Yaşayan Diğer Omurgasız Hayvanlar	131.961	217.156	296.921	3,18%
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar Ve Bunların Damıtılmasından Elde Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler; Mineral Mumlar	115.062	121.539	289.685	3,10%
73	Demir Veya Çelikten Eşya	146.044	197.325	253.990	2,72%
32	Debagatte Ve Boyacılıkta Kullanılan Hülasalar; Tanenler Ve Türevleri; Boyalar, Pigmentler Ve Diğer Boyayıcı Maddeler; Müstahzar Boyalar Ve Vernikler; Macunlar; Mürekkepler	37.457	45.849	235.058	2,52%
60	Örme veya Kroşe Eşya	124.451	125.526	194.145	2,08%
15	Hayvansal Ve Bitkisel Katı Ve Sıvı Yağlar Ve Bunların Parçalanma Ürünleri; Hazır Yemeklik Katı Yağlar; Hayvansal Ve Bitkisel Mumlar	93.265	151.993	185.314	1,98%
62	Örülmemiş veya Kroşe Olmayan Giyim Eşyası ve Aksesuarı	104.390	125.684	171.611	1,84%
89	Gemiler Ve Suda Yüzen Taşıt Ve Araçlar	136.915	220.165	170.373	1,82%
61	Örme veya Kroşe Giyim Eşyası ve Aksesuarı	109.490	148.250	166.067	1,78%
34	Sabunlar, Yüzey-Aktif Organik Maddeler, Yıkama Müstahzarları, Yağlama Müstahzarları, Suni Mumlar, Müstahzar Mumlar, Temizleme Veya Bakım Müstahzarları, Işık Temini İçin Kullanılan Her Türlü Mumlar Ve Benzerleri, Model Yapmaya Mahsus Her Türlü Patlar, "Dişçi Mumları" Ve Alçı Esaslı Dişçilik Müstahzarları	43.625	46.941	160.520	1,72%

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022	%
38	Muhtelif Kimyasal Ürünler	32.327	41.745	155.851	1,67%
83	Adi Metallerden Çeşitli Eşya	78.337	97.664	152.127	1,63%
40	Kauçuk ve Mamulleri	71.113	106.219	138.747	1,48%
29	Organik Kimyasal Ürünler	6.286	21.128	134.980	1,44%
07	Yenilen Sebzeler Ve Bazı Kök Ve Yumrular	123.896	148.587	123.227	1,32%
20	Sebzeler, Meyveler, Sert Kabuklu Meyveler Ve Bitkilerin Diğer Kısımlarından Elde Edilen Müstahzarlar	21.016	25.911	119.268	1,28%
48	Kağıt Ve Karton; Kağıt Hamurundan, Kağıttan Veya Kartondan Eşya	19.328	19.242	115.983	1,24%
28	Anorganik Kimyasallar; Kıymetli Metallerin, Radyoaktif Elementlerin; Nadir Toprak Metallerinin Ve İzotoplarının Organik Veya Anorganik Bileşikleri	46.103	59.087	103.982	1,11%
64	Ayakkabılar, Getrler, Tozluklar Ve Benzeri Eşya; Bunların Aksamı	65.586	82.915	100.089	1,07%
	DİĞERLERİ	764.149	1.026.046	1.678.084	17,96%
	TOPLAM	4.506.813	5.775.899	9.343.475	

TÜRKİYE'NİN İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER *1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022	%
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar Ve Bunların Damıtılmasından Elde Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler; Mineral Mumlar	8.308.482	14.292.499	41.801.760	71,03%
72	Demir Ve Çelik	2.670.199	5.236.810	4.789.300	8,14%
10	Hububat	1.711.858	2.475.743	3.064.832	5,21%
15	Hayvansal Ve Bitkisel Katı Ve Sıvı Yağlar Ve Bunların Parçalanma Ürünleri; Hazır Yemeklik Katı Yağlar; Hayvansal Ve Bitkisel Mumlar	538.964	1.063.780	1.222.582	2,08%
76	Alüminyum Ve Alüminyumdan Eşya	1.055.582	1.282.635	1.172.078	1,99%
74	Bakır Ve Bakırdan Eşya	537.561	928.980	1.074.120	1,83%
71	Tabii Veya Kültür İnciler, Kıymetli Veya Yarı Kıymetli Taşlar, Kıymetli Metaller, Kıymetli Metallerle Kaplama Metaller Ve Bunlardan Mamul Eşya; Taklit Mücevherci Eşyası; Metal Paralar	437.748	320.304	870.631	1,48%
23	Gıda Sanayiinin Kalıntı Ve Döküntüleri; Hayvanlar İçin Hazırlanmış Kaba Yemler	352.365	443.733	690.575	1,17%
39	Plastikler Ve Mamulleri	241.367	562.435	659.714	1,12%
	DİĞERLERİ	1.975.108	2.352.104	3.507.904	5,96%
	TOPLAM	17.829.234	28.959.023	58.853.496	

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

DIŞ TİCARET POLİTİKASI (İTHALAT REJİMİ, İHRACAT REJİMİ)

Rusya Federasyonu'nun, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ülkeleri ile Serbest Ticaret Anlaşması, Avrupa Birliği ile de Şubat 1996'dan geçerli olmak üzere bir ortaklık ve işbirliği anlaşması bulunmaktadır. Öte yandan, Rusya Federasyonu, Beyaz Rusya ve Kazakistan arasında 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren Gümrük Birliği kurulmuş olup, bahse konu Birliğe, 2014 yılında Ermenistan ve 2015 yılında Kırgızistan da dahil olmuştur.

Rusya Federasyonu, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ)'ne, 1993 yılı haziran ayında başvurmuş olup, ülkenin, Örgüte üyeliğine ilişkin belgeler, Örgütün 8. Bakanlar Konferansında, 16 Aralık 2011 tarihinde, İsviçre'nin Cenevre kentinde üye devletlerin Bakanları tarafından onaylanmıştır. Söz konusu belgeler, Rusya Federasyonu'nun üyeliğine ilişkin şart ve taviz belgelerini, Rusya Federasyonu'nun ticaret rejimine ilişkin reformları ve DTÖ'ye üyelik çerçevesinde üstlendiği taahhütleri içeren bir pakettir. Rusya Federasyonu, DTÖ'ye katılımının onaylanması sürecinin tamamlandığını 23 Temmuz 2012 tarihinde DTÖ Sekreteryasına resmi olarak bildirmiştir. İç onay sürecini tamamlayan Rusya Federasyonu, 23 Ağustos 2012 tarihinden itibaren DTÖ'nün 156'ncı üyesi olmuştur.

Rusya Federasyonu, 2006-2007 yıllarında, BDT üyesi ülkelere sağlamakta olduğu ucuz enerji desteğini önemli ölçüde azaltmıştır. Bu da ülkenin ucuz gazı bundan böyle Sovyet dönemi sonrası bir iş birliği desteği olarak kullanmayacağı anlamına gelmektedir. Bununla birlikte Rusya Federasyonu'nun Sovyet dönemi sonrasında yeniden ekonomik entegrasyon için BDT yerine Avrasya Ekonomik Topluluğu (Eurasec)'nu daha verimli bir araç olarak görmeye başladığı gözlenmektedir. 2000 yılı Nisan ayında kurulan Eurasec, halihazırda Rusya Federasyonu, Beyaz Rusya, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan ve Özbekistan'dan oluşmakta olup, Ermenistan, Ukrayna ve Moldova üyelik öncesi gözlemci statüsündedir. 250 milyon nüfuslu potansiyel bir pazar olan Eurasec'in birinci hedefi bir Gümrük Birliği oluşturmaktır. Bu hedefe yönelik çok küçük bir ilerleme kaydedilmiş olsa da söz konusu ilerlemeler, tarifelerin çoğunluğunda şimdiden bir düzenleme olması nedeni ile önemli görülmektedir. Eurasec, 2006 yılında, entegre bir döviz piyasası kurulması yönünde anlaşmaya varmıştır. Rusya Federasyonu ve Kazakistan tarafından, bölgeye finansman sağlanması amacıyla yönelik olarak Avrasya Kalkınma Bankası kurulmuş olup, Banka, 1,5 milyar ABD doları tutarında ödenmiş sermayeye sahiptir.

<https://eabr.org/en/about/facts-and-figures/>

Rusya Federasyonu tarafından ihraç ürünlerimizin ülkeye girişine getirilen bir kolaylık, ülkemizin ithalatı uygulanan ülke preferans sistemine dahil edilmesidir. Sovyet döneminden beri (1974) uygulanan bu sistem, 1992 yılında tekrar düzenlenmiş olup, ülkemiz, gelişmekte olan ülkeler statüsünde kabul edilmekte ve üçüncü ülke menşeli ürünlerin ithalatındaki gümrük vergilerinin %25'i oranında indirim yapılarak Türk menşeli muhtelif ürünlerin ülkeye girmesine imkân sağlanmaktadır (GSP). Söz konusu indirimden yararlanmak için FORM A menşe belgesinin ibraz edilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, ithalatı uygulanan Genel Preferanslar Sistemine dahil madde gruplarında bir azaltmaya gidilmiştir. Bu uygulama ile ülkemizin belli başlı ihraç ürünlerinden tekstil, deri eşya, şekerleme mamulleri, makarna, temizlik maddeleri, bisküviler liste dışında kalmıştır. Ancak; Avrasya Ekonomik Birliğinin ana yürütme organı olan Avrasya Ekonomik Komisyonu Konseyinin 05/03/2021 tarihli toplantısında; gelişmekte olan ülkeler listesinde bulunan 103 ülkeden aralarında Türkiye, Çin, Güney Kore, Arjantin ve Brezilya'nın da bulunduğu 75 ülke GSP kapsamından çıkarılmıştır. Söz konusu uygulama değişikliği, 12 Ekim 2021 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Rusya Federasyonu'nda (Rusya) uluslararası veya ulusal bir marka altında ülkeye ithalatı gerçekleştirilecek ürünlerin Rusya içerisinde satış-pazarlama ve/veya dağıtım hakkını haiz yetkili bir firma bulunması durumunda gümrük işlemleri aşamasında Rusya Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından söz konusu yetkili firmanın icazetinin alınmasını müteakip ürün ithalatına izin verilmekteydi.

2022 yılının Şubat ayı itibarıyla vuku bulan son jeopolitik gelişmeler doğrultusunda muhtelif firmaların Rusya içerisinde faaliyetlerine son vermesi ve yurt dışından anılan ülkeye mal tedarikini

durdurması üzerine muhtelif ürünlerde ithalat gerçekleştirmelerinde %60'ı aşan düşüşler yaşanmıştır. Bu itibarla, üçüncü ülkelerde uluslararası veya ulusal bir marka altında serbest dolaşımda bulunan muhtelif ürünlerin satış-pazarlama ve/veya dağıtım konusunda Rusya'da yetkili firmanın onayı alınmadan ithalat işlemlerinin gerçekleştirilmesine yönelik bir dizi düzenlemeye gidilmiştir. Resmi imalatçısı tarafından üretimi gerçekleştirilen ve üçüncü ülkelerde resmi kanallarla serbest dolaşıma sokulmuş bulunan ancak Rusya'ya yönelik tedarikine yine üçüncü ülkedeki imalatçısı veya satış hakkı sahibi tarafından izin verilmeyen ürünlerin gerçekleştirilen ithalat işlemleri "Paralel İthalat" uygulaması olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda; Rusya'ya ürün tedarikini durduran veya ülke içi imalat faaliyetlerine son veren dost olmayan ülke firmalarının ilgili markaları veya ürünler "Paralel İthalat" uygulaması doğrultusunda bir liste halinde yayımlanmıştır. Ayrıca, "Paralel İthalat" uygulaması kapsamında yurt dışından ürün getiren firmaların herhangi bir hukuksal sorumluluk altına girmemesini teminen 213 sayılı Federal Kanun marifetiyle de gerekli düzenleme yapılmıştır.

Başta otomotiv sektörüne yönelik ürünler ile elektrikli ve elektronik ürünler, makinalar, optik/lensler, gemi ve kozmetik ürünleri olmak üzere, kimyasal ürünlerden, eczacılık ve tekstil/hazır giyim ürünlerine kadar toplam 56 fasıldan muhtelif ürünler "Paralel İthalat" uygulaması kapsamında yer almaktadır. Rusya içerisinde faaliyetlerine son veren veya üretimi durduran firmaların el değiştirmesi durumunda veya ihtiyaca binaen anılan listede muhtelif değişikliklere de gidilebilmektedir. Anılan uygulama kapsamında 2022 yılında 2,4 milyon ton olan ve piyasa değeri 20 milyar ABD dolarını aşan ürünün ithalatının gerçekleştirildiği açıklanmıştır.

GÜMRÜK TARİFELERİ

Rusya Federasyonu'nda birçok mal grubunda gümrük kıymetinin tespiti açısından referans fiyat uygulaması yapılmaktadır. Rus Gümrük İdaresince fiyat açısından riskli olduğu değerlendirilen muhtelif ürünlerde belirlenen asgari kıymetlerin altında kalan beyanlar kabul edilmemekte, malın girişine ancak asgari kıymet üzerinden vergi alınması kaydıyla izin verilmektedir. Bu uygulama, gümrük idaresi içinde 'sirküler' yoluyla yürütülmekte ve kamuya ilan edilmemektedir. Buna karşın, referans fiyat uygulaması bulunmayan mallar açısından ise beyan edilen fiyatların gerçeğe uygunluğunu tespitte her bir gümrük idaresi bağımsız hareket edebilmektedir. Referans fiyat uygulamalarına yönelik idari yargı yolu açık olsa da dava süreçleri uzun süre alabilmektedir.

Avrasya Gümrük Birliğine ihraç edilen mallara ilişkin olarak gümrük vergisi ve sair mali yükümlülüklerin ödenmesi gerekmektedir. Rusya Federasyonu sınır gümrük idaresinde; ithalatçı, distribütör, nakliye firması veya gümrük müşaviri tarafından gümrük ödemeleri yapılmalı ve gerekli belgeler eksiksiz olarak ibraz edilmelidir. Gümrük beyannamesine ilaveten, Rus gümrüklerinde gerekli olan diğer belgeler; eşya kıymetini tevsik edici belgeler (Satıcı tarafından onaylanmış fiyat listesi, fatura, ihracat beyannamesi örneği), taşıma belgeleri, gerekli uygunluk sertifikaları, menşe belgesi, varsa lisans ve izinler ve sigorta poliçesi (CIP, CIF taşıma şekli ise) şeklinde sıralanabilir.

Rusya Federasyonu'nda tarife cetvelinde yer alan eşyaların yaklaşık %85'inin gümrük vergileri 'ad valorem' olarak belirlenmiştir. Geri kalan eşya grubunda ise 'ad valorem' ve spesifik tarife oranlarının azami olanının esas alınması şeklinde kombine yöntem kullanılmaktadır. Rusya Federasyonu'nun DTÖ'ye 22 Ağustos 2012 tarihindeki üyeliğini müteakip ortalama gümrük tarife oranı %7,8 olarak uygulanmaya başlanmıştır (Bağlı ortalama tarife oranı ise %8,6'dır). Rusya Federasyonu'nun ağırlıklı ortalama yöntemiyle hesaplanan gümrük vergisi oranı ise 2021 yılında %4,2 seviyesinde tezahür etmiştir. Ayrıca nihai ürünlerde %15, muhtelif tarım ürünlerinde (et ürünleri ve içecekler) ise fasıl bazında ortalama %20'leri ulaşan yüksek gümrük vergileri de uygulanmaktadır.

Rus gümrüklerinde en çok dikkat edilen husus, gümrük kıymetinin doğruluğunun tespitidir. Özellikle bağlı şirkete yapılan taşımaların risk teşkil ettiği değerlendirilebilmektedir. Anılan risk grubuna yönelik vergi denetimlerinde ise 'transfer fiyatlandırması' en çok dikkat edilen hususlar arasında yer almaktadır.

ÜRÜN STANDARTLARI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

Rusya'da ürün belgelendirme prosedürü, temelde, uygunluk sertifikası ve uygunluk beyanı gibi belgeleri kapsamaktadır. Rusya'da en fazla talep edilen/kullanılan sertifikalar/belgeler aşağıda yer almaktadır:

- GOST R (ГОСТ Р) Uygunluk Sertifikası
- GOST R (ГОСТ Р) Uygunluk Beyanı
- Avrasya Gümrük/Ekonomik Birliği Uygunluk Sertifikası (EAC)
- Gümrük Birliği Uygunluk Beyanı
- Devlet Kaydı Belgesi
- Yangın Emniyeti Belgesi

Öncelikle Rusya'da herhangi bir ürün için ne tür sertifikanın düzenlenmesi gerektiğini öğrenmek için GOST R (ГОСТ Р) sisteminde zorunlu sertifikalanmaya tabi olan ürün listesinin, GOST R (ГОСТ Р) sisteminde uygunluk beyanına tabi olan ürün listesinin, Avrasya Ekonomik Birliği AEB teknik koşulları, Rusya'da zorunlu sertifikalanmaya tabi olan ürün listesinin, Rusya'da uygunluk beyanına tabi olan ürün listesinin veya devlet kaydına tabi olan ürün listesinin incelenmesi gerekmektedir. Ürün belgelendirmesi, farklı süreçleri olan gönüllü ve zorunlu belgelendirme olmak üzere iki temel sistemden oluşmaktadır.

Bu noktada, AEB ile ilgili kısa bilgi verilmesinde fayda görülmektedir; AEB; 1 Ocak 2015'te kurulmuştur. Halihazırda Rusya, Kazakistan, Belarus, Kırgızistan ve Ermenistan'ın üye olduğu bir ekonomik entegrasyon olan AEB, yukarıda zikredilen ve Birlik üyesi olan bütün ülkelerde ortak bir belgelendirme sistemini öngörmektedir. Bu çerçevede, ülkemiz ve Avrupa Birliği arasında yürürlükte bulunan Gümrük Birliği mekanizmasına benzer bir yapının, AEB bünyesinde de mevcut olduğunu söylemek mümkündür.

Bu kapsamda, Rusya'da dahil olmak üzere AEB üyesi ülkelerin ürün güvenliği ve belgelendirme sisteminin temelinde, Avrasya Birliği Sertifikası olarak adlandırılan EAC Gümrük Birliği Sertifikası yer almaktadır. Sistemin uygulanmasında, EAC sertifikası ve doğrudan üretici beyanına istinaden verilen EAC Deklarasyonu olmak üzere ikili bir ayırım söz konusudur. Bu durum, ülkemiz ürün güvenliği sisteminde önemli bir yeri olan CE Belgelendirmesi uygulamalarına benzer niteliktedir. EAC Belgesi ya da deklarasyonu bütün ürünleri kapsar bir nitelikte değildir. EAC Belgesi parti bazlı alındığı gibi, 1-3-5 yıllık süreli olarak da alınabilmektedir. Burada önemli olan husus, EAC Belgesi ya da EAC uygunluk deklarasyonu gerektiren ürünlerin, bu belge olmaksızın gerek Rusya, gerekse AEB ülkeleri pazarına giriş yapamamasıdır.

AMBALAJ, PAKETLEME VE ETİKETLEME

Rusya Federasyonu'nda, 2024 yılına kadar kayıt dışılığın azaltılması ve tüketici refahı da gözetilerek eşit rekabet koşullarının tesisinin sağlanması amacıyla dijital ekonomiye geçişin bir parçası olarak; tüm ithal ürünlerin, "QR" kodlarıyla etiketlenerek Ülkeye girişinden nihai tüketiciye ulaşıncaya kadarki sürecinin izlenebilmesi amacıyla "Birleşik Ürün Etiketleme ve Takip Sistemi" ihdas edilmiştir. Anılan sistemin koordinatör kurumu, "Sanayi ve Ticaret Bakanlığı"; sistemin oluşturulması, uygulanması ve işletilmesinden sorumlu kurum (kodların üretimi ve dağıtımı), "Geliştirme ve Teknoloji Perspektifleri Merkezi Başkanlığı" (CRPT); sistemin işleyişinin kontrolünden sorumlu kurum, "Dijital Gelişim, Haberleşme ve Kitleli İletişim Bakanlığı"; düzenleyici kurum ise "Maliye Bakanlığı" olarak belirlenmiştir.

Etiketleme işleminin eşyanın gümrüklenmesi öncesinde tamamlanması gerekmekte olup, kontroller Federal Gümrük/Vergi Servisince gerçekleştirilecektir. Eşyanın transitinde veya geçici ithalinde (sergi, fuar eşyası) işaretleme gerekmemektedir. Barkodun kaç rakamlı olacağı hususunda Avrasya Ekonomik Birliği'nde henüz bir karar alınmamış olmakla birlikte, söz konusu barkodun içerisinde e-imza ile genel bilgilerin yer alacağı belirtilmektedir.

Etiketleme uygulaması ile herhangi bir tüketici akıllı telefonundan kodu tarayarak malların kalitesini kontrol edebilecektir. Sistemin şeffaflığı, düzenlemelere uyumluluk, sahtecilik ve kaçakçılığa karşı mücadele temel amaçlar olarak belirtilmektedir. İşbu uygulama ile yasal ve kaliteli ürünlerin satın alınabilmesi, insan sağlığının korunması, tüketici haklarının korunması, "beyaz piyasanın" büyümesi, rekabetçiliğin artması, maliyet optimizasyonu, lojistik zincir boyunca eşyanın takibi, "gri piyasanın" azaltılarak verimliliğin artırılması, gümrük ve vergi gelirlerinde artış sağlanması ile mal piyasasının gözetimi amaçlanmaktadır.

- Kürk manto: 12 Ağustos 2016 tarihinde kürk manto ürününde pilot uygulamaya başlanılmış, 1 Haziran 2019 tarihinden itibaren anılan ürün grubu etiketleme sistemine dahil olmuştur.

- Ayakkabı: 1 Haziran 2018 – 30 Haziran 2019 tarihleri arasında ayakkabı ürünlerinin etiketlenmesine yönelik deneme sürecini müteakip 1 Temmuz 2019 tarihinde anılan ürün grubu etiketleme sistemine dahil olmuştur.
- Tütün: 15 Ocak 2018 – 28 Şubat 2019 tarihleri arasında tütün ürünlerinin etiketlenmesine yönelik deneme sürecini müteakip 1 Mart 2019 tarihinde anılan ürün grubu etiketleme sistemine dahil olmuştur. 1 Temmuz 2019'dan itibaren ise her bir sigara paketinin etiketlenmesi uygulaması başlamıştır. Ayrıca, 11 Ocak 2021 tarihinden itibaren, nikotin içeren ürünlerin 28 Şubat 2022 tarihine kadar etiketlenmesi işlemleri yürütülmüştür.
- İlaç: 1 Temmuz 2019 tarihinden itibaren etiketleme sistemine kaydın zorunlu hale geldiği ilaç ürünlerinde kademeli olarak çeşitli ilaç ürünlerinin etiketlenmesi zorunlu hale gelmiş en son olarak 1 Temmuz 2020 tarihinden itibaren tıbbi kullanıma konu tüm ilaçların etiketlenmesi zorunlu kılınmıştır.
- Tekstil ve hazır giyim: Hafif Sanayi ürünü olarak tanımlanan muhtelif tekstil ve hazır giyim ürünlerinde 1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla getirilen etiketleme zorunluluğu 1 Mayıs 2021 tarihinde geriye kalan tüm ürünler için de getirilmesiyle tüm ürün gruplarında etiketleme zorunlu hale getirilmiştir.
- Süt ürünleri: Süt ve Süt ürünlerinde gönüllü etiketleme 20 Ocak 2021 tarihinde başlamış, 1 Haziran 2021 tarihinde dondurma ve peynir için 1 Eylül 2021 tarihinde ise raf ömrü 40 günden daha fazla olan ürünler için etiketleme zorunlu hale getirilmiştir. Raf ömrü 40 günün altında olan ürünler için etiketleme 1 Aralık 2022 tarihi itibarıyla zorunlu hale getirilecektir. Etiketlemeden istisna tutulan çiftçiler ise 1 Aralık 2023 tarihinden itibaren sisteme dahil edileceklerdir.
- Parfümeri Ürünleri 31 Ekim 2020 tarihinden itibaren etiketleme sistemine kayıt zorunlu hale gelirken, parfümeri ürünleri için 1 Ekim 2020 tarihinden itibaren etiketleme uygulaması başlamıştır. Diğer taraftan ithal edilen parfümeri ürünleri setlerinin etiketlenmesi 1 Ekim 2022 tarihinden itibaren zorunlu hale gelmiştir.
- Fotoğraf makinası ve flaş: 29 Eylül 2020 tarihinden itibaren fotoğraf makineleri ve flaşlara etiketleme sistemine kayıt zorunluluğu getirilmiş olup, 1 Ekim 2022 tarihinden itibaren ithal edilen fotoğraf makinesi malzemelerine de etiketleme zorunlu hale gelmiştir.
- Lastik: Etiketsiz ürünün üretim ve ithalatına 1 Kasım 2020 tarihinden itibaren, etiketsiz ürünün satış ve dolaşımına ise 15 Aralık 2020 tarihinden itibaren yasak getirilen lastik ürünlerinde satışla ilgili tüm bilgilerin Dürüst İşaret (Честный Знак) sistemine girilmesi 1 Mart 2021 tarihinden itibaren zorunlu hale getirilmiştir. Diğer taraftan 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren bu işlemlerin elektronik dokümantasyon sistemi üzerinden yapılması zorunlu hale gelmiştir.
- Şişe su: 1 Nisan 2020 – 1 Haziran 2021 tarihleri arasında deneme süreci yürütülmüş, maden suları 1 Aralık 2021 tarihinde, içme suları ise 1 Mart 2022 tarihinde etiketleme sistemine dahil olmuştur. Otel, restoran ve kafeler ile eğitim kurumları ve anaokullarında servis edilen şişelenmiş içme suyu için etiketlemenin 1 Mart 2023 tarihinden itibaren zorunlu hale getirilmiştir.
- Bira ve düşük alkollü içecekler: 1 Nisan 2021-28 Şubat 2023 tarihleri arasında deneme süreci yürütülmekle birlikte 1 Nisan 2023 tarihinde zorunlu kayıt işlemi başlayacaktır. Cam ve polimer ürünlerde şişelenmiş biralara 1 Ekim 2023 tarihinde etiketlenmeye başlanması, tüm şişe tipleri içinse etiketlemenin 15 Ocak 2024 tarihinden itibaren zorunlu hale getirilmesi planlanmaktadır. 1 Temmuz 2024 tarihinden itibaren tüm bira türlerinin geri çekilmesine imkan veren kayıt sisteminin devreye alınmasıyla projenin tamamlanması öngörülmektedir.

Aşağıdaki ürün gruplarında ise deneme süreci devam etmekte ya da tamamlanmış olup zorunlu uygulamaya geçiş süreci devam etmektedir.

- Tıbbi cihazlar: 15 Şubat 2022 tarihinde deneme süreci başlamış olup projenin 31 Ağustos 2023'e kadar sürmesi planlanmaktadır.
- Bisiklet: 16 Eylül 2019 – 31 Mayıs 2020 tarihleri arasında yürütülen pilot proje tamamlanmıştır. 1 Eylül 2024 tarihinden itibaren etiketleme zorunlu hale getirilecektir.
- Tekirlekli sandalye: 1 Eylül 2019 – 1 Haziran 2021 tarihleri arasında yürütülen pilot proje tamamlanmıştır. Etiketlemenin zorunlu hale getirileceği tarih henüz ilan edilmemiştir.

- Deriye Temas Eden Dezenfektanlar: 1 Ağustos 2021 tarihinde pilot proje başlamış olup 28 Şubat 2023'de tamamlanmıştır. Etiketlemenin zorunlu hale getirileceği tarih henüz ilan edilmemiştir.
- Biyolojik olarak aktif gıda takviyeleri: 1 Mayıs 2021 tarihinde pilot proje başlamış olup 28 Şubat 2023'de tamamlanmıştır. Etiketlemenin zorunlu hale getirileceği tarih henüz ilan edilmemiştir.

Zorunlu etiketleme uygulamasına tabi ürünlerin etiketlenmeden satışa sunulması durumunda ürün cinsi ve ihlali gerçekleştirenin gerçek ya da tüzel kişi olmasına bağlı olarak para cezası, müsadere, hapis cezası gibi müeyyideler uygulanmaktadır.

Ürünlerin zorunlu tanımlamasını içeren etiketleme işleminin, eşyanın gümrüklenmesi öncesinde tercihen üretim tesislerinde veya Rusya'da, gümrükleme işleminden önce depolarda tamamlanması gerekmektedir. Etiketlemede sorumluluk ithalatçıya ait olup, etiket veya barkod bilgilerinin üreticilere ithalatçılar tarafından ulaştırılması gerekmektedir. Diğer taraftan, Rus yetkililerce; sektörün uyum süreci, stok durumu ve Rus yetkili kurumlarının sisteme dahil olma süreçlerinde görülen sıkıntılar sebebiyle ürün bazında ilave geçiş sürecinin resmi olarak uygulanabileceği belirtilse de etiketleme uygulamasına son tarih beklenmeden ivedilikle geçilmesinin, özellikle sevkiyat bazında yaşanacak sorunların çözümü ve iş sürecine ilişkin elde edilecek tecrübe açısından öncelik arz ettiği değerlendirilmektedir.

Anılan tüm ürünlerin transit ticareti ve geçici ithalatı ise kapsam dışında tutulmaktadır.

Ürünlerin zorunlu tanımlamasını içeren etiketleme işleminin eşyanın gümrüklenmesi öncesinde tercihen üretim tesislerinde veya Rusya Federasyonu'nda, gümrükleme işleminden önce depolarda tamamlanması gerekmektedir. Etiketlemede sorumluluk ithalatçıya ait olup, etiket veya barkod bilgilerinin üreticilere ithalatçılar tarafından ulaştırılması gerekmektedir. Diğer taraftan, Rus yetkililerce; sektörün uyum süreci, stok durumu ve Rus yetkili kurumlarının sisteme dahil olma süreçlerinde görülen sıkıntılar sebebiyle ürün bazında ilave geçiş sürecinin resmi olarak uygulanabileceği belirtilse de etiketleme uygulamasına son tarih beklenmeden ivedilikle geçilmesinin, özellikle sevkiyat bazında yaşanacak sorunların çözümü ve iş sürecine ilişkin elde edilecek tecrübe açısından öncelik arz ettiği değerlendirilmektedir.

Bahse konu etiketlerde, malın adı, orijini, net ağırlığı, malın terkibi, üretim yılı, raf ömrü, besleyici değeri, kullanım koşulları gibi bilgilerin Rusça olarak yer alması gerekmektedir. Söz konusu etikete sahip olmayan malların satışı ise mümkün bulunmamaktadır. Söz konusu şartlar her bir mal için GOSSTANDART'tan temin edilebilmektedir. <https://chestnyznak.ru/en/>